

Obowiązki ADO

Zasady przetwarzania danych osobowych

Jarosław Żabówka

proinfosec@odoradca.pl

Zawartość prezentacji

Podstawowe obowiązki ADO

Spełnienie przesłanek uprawniających do przetwarzania danych osobowych

Spełnienie obowiązku informacyjnego

Dołożenie szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób których dane dotyczą (art. 26 UODO)
(Zasady przetwarzania danych osobowych)

Zasada legalności

Zasada celowości

Zasada merytorycznej poprawności

Zasada adekwatności

Zasada ograniczenia czasowego

Zastosowanie środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych

Zgłoszenie zbioru do rejestracji

- **Art. 26. 1.** Administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były:

- 1) przetwarzane zgodnie z prawem,
- 2) zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami, z zastrzeżeniem ust. 2,
- 3) merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane,
- 4) przechowywane w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie dłużej niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania.

2. Przetwarzanie danych w celu innym niż ten, dla którego zostały zebrane, jest dopuszczalne, jeżeli nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą, oraz następuje:

- 1) w celach badań naukowych, dydaktycznych, historycznych lub statystycznych,
- 2) z zachowaniem przepisów art. 23 i 25.

- Przepis art. 26 wyznacza główne zasady postępowania przy przetwarzaniu danych i ujmuje je w formie podstawowych obowiązków, których musi przestrzegać administrator danych.

Dołożenie szczególnej staranności

- Dołożenie szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, jest nadrzędnym obowiązkiem Administratora.
- Administrator jest zobowiązany dochować szczególnej staranności przy doborze przetwarzającego, przedstawiciela, doborze osób upoważnianych do przetwarzania danych, itd.
- Wymieniane w ustępie pierwszym obowiązki, wchodzą w skład ogólnego obowiązku szczególnej staranności.
- Pytanie: Czy „szczególna staranność”, to staranność „ponadprzeciętna” czy „zawodowa”?

Zasada legalności

1) przetwarzane
zgodnie z prawem,

- Dane muszą być „*przetwarzane zgodnie z prawem*” - dotyczy to wszystkich ustaw i przepisów wykonawczych (czyli nie tylko art. 23 i 27 uodo). Nie obejmuje jednak postanowień umownych.
- „Zgodnie z prawem” będzie tu oznaczać również „zgodnie z zasadami współżycia społecznego” (wyrok NSA z 19.11.2001, II SA 2748/00). Oddaje to również nieco zapis dyrektywy, która mówi o przetwarzaniu „rzetelnym i legalnym”.
- W wyroku z 4 marca 2002r. (II SA 3144/01) NSA podkreślił, że „żadne względy natury organizacyjno-finansowej nie powinny być traktowane jako podstawy do sprzecznego z prawem przetwarzania danych osobowych *przez banki*”

Zasada celowości

2) zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami(...)

- Zbieranie danych musi następować do celów:
 - Oznaczonych - nie można zataić celu zbierania danych. Cel nie może być podany w sposób zbyt ogólnikowy. Nie można zbierać danych „na zapas”. Zgoda nie może dotyczyć bliżej nieoznaczonych podmiotów.
 - Zgodnych z prawem.
- Cel musi być określony i nie może być zmieniany.
- Przetwarzanie w celach zgodnych z prawem, czyli również z zasadami współżycia społecznego.
- Jeżeli podmiot występuje do administratora o udostępnienie danych, musi on sprawdzić, w jakim celu podmiot ten zamierza wykorzystać te dane.

Zasada celowości

- Przetwarzanie danych w celu innym niż zostały zebrane nie zawsze narusza zasadę celowości. Do naruszenia dojdzie, jeżeli cele te będą niezgodne.
- Zasady celowości nie narusza również przetwarzanie danych po wykonaniu zobowiązania, jeżeli administrator przetwarza je ze względów dowodowych, przez okres przedawnienia tych roszczeń.
- Zasada celowości jest powiązana z obowiązkiem informacyjnym.
- Czy cele są zgodne, należy oceniać z perspektywy osoby i celu jej zakomunikowanego.
- Pytanie: Czy dopuszczalne będzie przetwarzanie danych przez innego administratora, ale w tym samym celu? Wydaje się, że nie.

Zasada celowości

2. Przetwarzanie danych w celu innym niż ten, dla którego zostały zebrane, jest dopuszczalne, jeżeli nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą, oraz następuje:

- 1) w celach badań naukowych, dydaktycznych, historycznych lub statystycznych,
- 2) z zachowaniem przepisów art. 23 i 25.

- Ustawa wprowadza wyjątki od zasady związania celem przetwarzania danych.
- Problem: Między punktami 1 i 2 mamy „i” czy „lub”? NSA uznał, że „i”.
- Administrator a następnie GIODO ocenia czy nie nastąpi naruszenie praw i wolności osoby.
- Przetwarzanie danych w innym celu niż zostały zebrane może nastąpić również jeżeli osoba wyrazi na to zgodę.

Zasada merytorycznej poprawności

3) merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane,

- Dane powinny być kompletne, zgodne z prawdą i na ile to możliwe i uzasadnione aktualne (*zasada aktualności danych*).
- Pytanie: Na ile administrator ma aktywnie działać w celu zapewnienia aktualności danych?
- Administrator jest zobowiązany oceniać wiarygodność źródła pozyskania danych.
- Administrator powinien ustalić zasady postępowania w wypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

Zasada adekwatności

3) merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane,

- Administrator powinien przetwarzać tylko takiego rodzaju dane i tylko o takiej treści, które są niezbędne(?) ze względu na cel przetwarzania danych. Ocena powinna odbywać się już w momencie zbierania danych.
- Dane nie mogą być zbierane „na zapas”.
- Administrator powinien jednak uwzględnić również zabezpieczenie swoich interesów przy ustalaniu adekwatności zakresu przetwarzanych danych.
- Zakres danych jest niejednokrotnie wskazywany przez ustawodawcę wprost.
- Posiadanie zgody na przetwarzanie danych, nie zwalnia nas z obowiązku przestrzegania zasady adekwatności.

Zasada ograniczenia czasowego

4) przechowywane w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie dłużej niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania.

- Dane nie mogą być przetwarzane dłużej niż jest to niezbędne dla realizacji celu przetwarzania. Później należy je usunąć, zanonimizować lub np. przekazać do archiwum państwowego.
- Administrator jest zobowiązany do podjęcia tych działań „samodzielnie”, a nie dopiero na wniosek osoby. Wskazane jest aby procedura dokonywania przeglądów była opisana w polityce.
- Również w wypadku cofnięcia zgody lub zgłoszenia sprzeciwu, należy zaprzestać przetwarzania danych i takie sytuacje należy przewidzieć np. w projektowaniu systemów informatycznych.
- Czasami powstanie obowiązek usunięcia jedynie części danych, np. ze względu na celowość utrzymywania informacji niezbędnych dla obrony interesów administratora.

Zasada ograniczenia czasowego

- Czas przez jaki mogą być przechowywane dane jest niejednokrotnie określony ustawowo.
- Zasada ma zastosowanie również w wypadku przetwarzania danych na podstawie zgody osoby.
- Dane w systemach informatycznych powinny zostać usunięte w sposób uniemożliwiający ich odzyskanie.
- Przetwarzanie danych przez administratora w celu marketingu własnych produktów, po zrealizowaniu celu podstawowego, będzie możliwe, jeżeli nie będzie naruszało praw i wolności osoby oraz uprzednio został dopełniony obowiązek informacyjny.

Prawa osoby

Art. 35. 1. W razie wykazania przez osobę, której dane osobowe dotyczą, że są one niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo są zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane, administrator danych jest obowiązany, bez zbędnej zwłoki, do uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania danych, czasowego lub stałego wstrzymania przetwarzania kwestionowanych danych lub ich usunięcia ze zbioru, chyba że dotyczy to danych osobowych, w odniesieniu do których tryb ich uzupełnienia, uaktualnienia lub sprostowania określają odrębne ustawy.

2. W razie niedopełnienia przez administratora danych obowiązku, o którym mowa w ust. 1, osoba, której dane dotyczą, może się zwrócić do Generalnego Inspektora z wnioskiem o nakazanie dopełnienia tego obowiązku.

(...)

Przepisy karne

Art. 49. 1. Kto przetwarza w zbiorze dane osobowe, choć ich przetwarzanie nie jest dopuszczalne albo do których przetwarzania nie jest uprawniony, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 50. Kto administrując zbiorem danych przechowuje w zbiorze dane osobowe niezgodnie z celem utworzenia zbioru, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Bardzo dziękujemy za uwagę
i zapraszamy do dyskusji.